

Dosarul nr. 1ra-1403/2016

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, condamnați și avocatul acestora Ion Cerga, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui:

Cotorcea Oleg Anatol, născut la 10 decembrie 1982, domiciliat în mun. Chișinău, str. P. Zadnipru 14/6,

și

Gîncu Adrian Ivan, născut la 23 iunie 1982, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 17/1 ap.22,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 14.05.2015 - 10.11.2015;*

- *instanța de apel: 16.11.2015 - 19.04.2016;*

- *instanța de recurs: 17.06.2016 - 16.08.2016.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 aprilie 2013, Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian au fost achitați de învinuirea imputată în baza art. 309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Iacovlev Vadim a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian au fost învinuiți de faptul că,

deținând în baza ordinului M.A.I. nr. 48 EF din 08.02.2008, funcția de ofițeri operativi a sectorului nr. 9 de poliție al CPs. Rîșcani, mun. Chișinău, fiind persoane cu funcție de răspundere în baza art. 123 Cod penal, acționând contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1, 2, 12 pct. 1), 14 și 15 din Legea cu privire la poliție, precum și a obligațiilor funcționale conform cărora trebuiau să-și desfășoare activitatea în baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea, drepturile și libertățile cetățenilor, să întreprindă măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnității și onoarei acestora, să nu supună pe nimeni la torturi și alte tratamente inumane și degradante, acționând cu titlu oficial de persoane ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, de comun acord și împreună, intenționat au comis acte de tortură asupra cet. Iacovlev Vadim în următoarele circumstanțe.

La 09 mai 2008 în jurul orelor 23.00 ofițerul operativ al sectorului nr. 9 de poliție al CPs. Rîșcani, mun. Chișinău, Cotorcea Oleg, împreună cu colegul său ofițerul operativ superior Gîncu Adrian, aflîndu-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu l-au reținut pe cet. Iacovlev Vadim și l-au adus la sediul sectorului de poliție nr. 9 al CPs. Rîșcani, mun. Chișinău, str. Socoleni 11, unde, urmărind scopul de a obține de la acesta informații și mărturisiri cu privire la săvîrșirea unei infracțiuni comise la 08 aprilie 2008 asupra cet. Șalaru V., i-au aplicat în mod intenționat multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, provocîndu-i dureri și suferințe fizice puternice, după care l-au impus să scrie, din dictarea lor declarații de auto incriminare. În rezultatul violenței fizice aplicate părții vătămate Iacovlev Vadim, acestuia i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2332/D din 12 noiembrie 2009, vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, inculpaților li s-a incriminat prin rechizitoriu săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal - tortura, *adică provocarea, în mod intenționat, a unei dureri și suferințe puternice fizice unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, săvîrșită de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat și avocatul Sarsaman Gr. în interesele părții vătămate Iacovlev Vadim.

3.1. Procurorul în apelul său a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la cîte 5 ani închisoare fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în cadrul MAI pe un termen de 5 ani fiecare și cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de către partea

vătămată.

În motivare a indicat că este cert convins de faptul că partea acuzării în cadrul cercetării judecătorești a prezentat suficiente probe ce dovedesc indubitabil vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate, iar instanța de fond eronat a dispus achitarea acestora, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

3.2. În apelul declarat de către avocatul Sarsaman Gr. în numele părții vătămate Iacovlev Vadim s-a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, fiindcă probele puse la baza sentinței de achitare au fost examinate unilateral, superficial și tendențios, iar probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, de asemenea s-a solicitat admiterea acțiunii civile înaintate de partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, au fost admise apelurile declarate de acuzatorul de stat și avocatul Sarsaman Gr. în interesele părții vătămate Iacovlev Vadim, a fost casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (red. din 18.04.2002, red. 02.12.2011), la câte 5 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe un termen de 3 ani fiecare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Iacovlev Vadim a fost admisă, cu dispunerea încasării de la Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei de la fiecare.

4.1. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a constatat că fapta imputată inculpaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian prin rechizitoriu și-a găsit confirmarea la judecarea cauzei în instanța de apel, reieșind din cumulul de probe administrate la caz.

De asemenea, instanța de apel a menționat că partea vătămată a depus mărturii constante și detaliate, care coroborează cu probele prezentate în sprijinul învinuirii și, per ansamblu, prezintă o dovadă incontestabilă a veridicității lor, servind temei legal pentru constatarea torturii imputate inculpaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian.

Instanța a mai indicat că partea vătămată a fost reținută de inculpați într-o modalitate ce contravine prevederilor art. 165-167 Cod de procedură penală, iar, ulterior, adusă la secția de poliție a fost interogată, la fel, într-o modalitate ce contravine prevederilor art. 104, 260, 273 Cod de procedură penală. Astfel, partea

vătămată fiind reținută și cercetată de inculpați, în perioada aflării în custodia poliției, a fost supusă unui tratament inuman și degradant, însoțit de violențe fizice și psihice intense în vederea obținerii unor informații sau mărturisiri referitoare la investigarea cazului penal, acțiuni care în totalitatea lor cu scopul urmărit și metodele aplicate, constituie acte de tortură în sensul art. 3 din CEDO.

S-a mai remarcat și faptul că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea acestora, dat fiind că probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetare și verificate în ședințele instanței de apel, dovedesc indubitabil participarea inculpaților la săvârșirea infracțiunii incriminate, iar versiunea părții apărării nu are acoperire probatorie și urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Totodată, instanța de apel a reținut că acțiunile inculpaților urmează a fi încadrate juridic în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal. Potrivit Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, art. 309¹ Cod penal a fost abrogat, însă componenta de infracțiune prevăzută la alin. (3) lit. c) al acestui articol se regăsește în art. 166¹ alin. (4) Cod penal.

Așadar, instanța de apel, interpretând prevederile din art. 8 și 10 Cod penal în raport cu prevederile din art. 309¹ alin. (3) lit. c) și art. 166¹ alin. (4) Cod penal, sub aspectele acțiunii legii penale în timp și retroactivitatea acesteia, a considerat că acțiunile inculpaților urmează a fi încadrate în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii de pînă la data de 21 decembrie 2012).

La stabilirea pedepsei în privința inculpaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, instanța de apel ținînd cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal precum și de faptul că se caracterizează pozitiv, pentru prima dată sunt atrași la răspundere penală, a ajuns la concluzia că este rațional de a le aplica o pedeapsă cu suspendare condiționată a executării acesteia pe un termen de 3 ani fiecare.

În consecință, s-a specificat că la judecarea cauzei prima instanță adoptînd soluția de achitare, nu a dat deplină eficiență probelor prezentate în sprijinul învinuirii, nu a stabilit corect circumstanțele cauzei și nu a enunțat just temeiurile soluției adoptate cu indicarea motivelor corespunzătoare.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în această parte, prin care Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la cîte 5 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe un termen a cîte 3 ani fiecare, cu excluderea art. 90 Cod penal.

5.2. Avocatul Sarsaman Gr. în numele părții vătămate Iacovlev Vadim, a solicitat casarea deciziei instanței de apel în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea

cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la cîte 5 ani închisoare fiecare, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

5.3. *Apărătorul Conțescu M. în numele inculpatului Gîncu A.* a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe prin care inculpații au fost achitați.

5.4. *Inculpatul Cotorcea Oleg,* a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 decembrie 2014, s-a dispus respingerea ca inadmisibile a recursurilor declarate de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Gîncu Adrian și de inculpatul Cotorcea Oleg, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014 în partea condamnării lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002 și Legii nr. 245 din 02.12.2011).

Admiterea recursurilor ordinare declarate de procuror și de avocatul Sarsaman Grigore în numele părții vătămate Iacovlev Vadim, casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, în latura penală, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian se consideră condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002 și Legii nr. 245 din 02.12.2011), la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de drept pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian urma a se calcula din momentul reținerii acestora.

În rest, dispozițiile hotărîrii atacate au fost menținute.

6.1. La adoptarea soluției instanța de recurs a conchis că instanța de apel greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpaților și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpați a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată în privința lui Gîncu Adrian și Cotorcea Oleg.

La caz, din actele dosarului se constată că inculpații nu au recunoscut vinovăția lor de săvîrșirea infracțiunii incriminate, nu s-au căit sincer de cele comise și nu au recuperat prejudiciul stabilit de instanța de apel, ca unul echitabil, pentru suferințele

suportate de partea vătămată în urma torturării acesteia.

Colegiul a menționat că, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpaților, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, *per ansamblu*, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Astfel, instanța de recurs a apreciat că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei stabilite inculpaților, nu este în acord cu principiul proporționalității avînd în vedere fapta comisă și urmările produse.

Colegiul lărgit a considerat că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpatului, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

Referitor la alegațiile apărătorului lui Iacovlev Vadim privind soluționarea de către instanța de apel a acțiunii civile înaintate de partea vătămată, s-a reținut că potrivit dispozitivului deciziei recurate s-a dispus admiterea parțială a acțiunii civile și încasarea prejudiciului moral în cuantum de 10 000 lei, de la fiecare inculpat în beneficiul părții vătămate. Astfel, instanța de apel potrivit prevederilor art. 220 alin. (1) Cod de procedură penală, a soluționat acțiunea civilă în procesul penal. Verificînd legalitatea soluției adoptate, Colegiul a apreciat că aceasta este în corespundere cu art. 225 Cod de procedură penală și instanța corect a dispus încasarea în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei de la fiecare inculpat, reieșind din suferințele pricinuite acesteia prin infracțiune.

În consecință, Colegiul lărgit a conchis că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii recurate prin prisma erorilor invocate de inculpați și apărătorul lui Gîncu Adrian, iar la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, prin urmare recursurile declarate de avocatul M. Conțescu în numele inculpatului Gîncu Adrian și de inculpatul Cotorcea Oleg au fost respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate în această parte.

7. La 21 ianuarie 2015 condamnații Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian au înaintat către Procuratura mun. Chișinău cerere privind revizuirea procesului penal în privința lor, în care au invocat că partea vătămată Iacovlev Vadim, în cadrul urmăririi penale a declarat că la 10.05.2008 nu a vizitat CNML și nu a fost supus examinării medico-legale, dar s-a adresat la spitalul „Sf. Treime” din mun. Chișinău doar la 14.05.2008. Documentele medicale eliberate de spitalul „Sf. Treime” nu au fost obiect al examinării în cadrul procesului penal în privința lui Cotorcea Oleg și

Gîncu Adrian. Totodată, fiind audiat, expertul V. Capcelea a declarat că nu a verificat identitatea persoanei examinate la 10.05.2008 între orele 16.00-17.00, care s-a numit Iacovlev Vadim. S-a mai invocat și faptul că prin actele procesual-penale s-a constatat că partea vătămată la 10.05.2008 a participat la acțiunile procesual-penale de la ora 14.00 pînă la ora 16.00 petrecută în Inspectoratul de Poliție Rîșcani, iar pînă la ora 18.00 se afla în Izolatorul IP Rîșcani, mun.Chișinău str. Miron Costin 5/1.

8. Prin Ordonanța Procurorului în procuratura municipiului Chișinău Veaceslav Balan din 28 aprilie 2015, s-a dispus deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în baza art. 309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, pentru cercetarea circumstanțelor noi descoperite.

9. La 28 aprilie 2008, Procurorul în procuratura municipiului Chișinău Veaceslav Balan, a înaintat către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, cerere prin care a solicitat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în baza art. 309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, pentru cercetarea circumstanțelor noi descoperite.

9.1. În motivarea cererii procurorul a indicat că, la 27.01.2015 a parvenit în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, cererea condamnaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian privind revizuirea procesului penal în baza pct.2, alin.(3), art.458 Cod de procedură penală, iar la 28 aprilie 2015 a fost emisă ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire a procesului penal privind condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, dat fiind faptul că în rezultatul examinării cererii solicitanților și a materialelor anexate au fost stabilite circumstanțe stipulate în prevederile art.458 alin.(3) pct.2 Cod de procedură penală, de care instanța nu avea cunoștință la emiterea hotărîrii și anume faptul că, procuratura Anticorupție, efectuînd urmărirea penală pe cauza penală nr.2014012645, pornită conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, pe faptul falsului în acte publice comis de către expertul judiciar din cadrul Centrului de Medicină Legală, cetățeanul Capcelea Victor, a constatat că în „Registrul de înregistrare a persoanelor examinate în ambulatoriu (cabinet) medico-legal” a CML secția clinică, la 10.05.2008 careva înscrieri în privința cetățeanului Iacovlev Vadim Vitalie, născut la 30.01.1988, nu sunt.

La 14.05.2008 în rubrica „nr. de ordine” - 2190 cu stiloul de culoare albastră este prezent înscrisul „Iacovlev V.V. b, 1988, arestat, proc. Rîșcani, 10.05, 10.05, poliția, echimoze, Capcelea, Poliția”, fapt confirmat de procuror în ordonanța de clasare a procesului penal din 25.02.2015.

Mai indică procurorul că, cauza penală în privința lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian cît și pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție din 16.12.2014 a fost bazată pe raportul de examinare medico-legală a cetățeanului

Iacovlev Vadim cu nr. 2190 din 10.05.2008.

Analizînd cele constatate, procurorul a considerat că pe cazul dat se constată temeuri ce necesită revizuirea deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție din 16.12.2014 adoptată în privința condamnaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, deoarece există circumstanțe, care la momentul pronunțării, instanța n-a știut și anume că Procuratura Anticorupție a constatat că partea vătămată Iacovlev Vadim Vitalie, conform datelor din Registru, a fost examinat de medicul legist la 14.05.2008.

10. La 14 mai 2015 cererea Procurorului în procuratura municipiului Chișinău, Veaceslav Balan, privind revizuirea procesului penal de condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în baza art. 309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal a parvenit în Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău.

11. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 10 noiembrie 2015, a fost respinsă cererea Procurorului procuraturii municipiului Chișinău, Veaceslav Balan privind deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal referitor la condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal (în redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002 și Legii nr.245 din 02.12.2011) ca fiind neîntemeiată.

11.1. Instanța de fond, analizînd concluzia procurorului și materialele prezentate în raport cu prevederile legislației în vigoare nu a stabilit careva circumstanțe prevăzute de art. 458 alin.(3) pct.2 Cod de procedură penală în vederea admiterii cererii de revizuire.

În susținerea poziției sale instanța a conchis că înscrisurile anexate la cererea de revizuire au fost anexate la dosar pe parcursul procesului penal, iar probe precum că actele în cauză nu au putut fi cunoscute anterior și/sau stabilesc alte circumstanțe de care participanții la proces, ori instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărîrii, ori care ar fi dus la emiterea unei alte hotărîri pe marginea cauzei penale în privința lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, în baza art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal nu au fost prezentate.

Mai mult, în caz de dezacord cu raportul de examinare medico-legală nr. 2190 din 10.05.2008, părțile urmau să solicite pe parcursul procesului penal efectuarea unei expertize suplimentare sau repetate pentru constatarea gradului de gravitate și/sau caracterul vătămărilor integrității corporale a părții vătămate Iacovlev Vadim, sau dispunerea unei expertize grafoscopice asupra raportului de examinare medico-legală respectiv, în vederea stabilirii veridicității și autenticității acestuia.

Totodată instanța a respins ca neîntemeiat și argumentul potrivit căruia faptul înregistrării ulterioare a raportului de examinare medico-legală nr. 2190 din 10.05.2008 a părții vătămate Iacovlev Vadim în registrul ambulatoriu al

persoanelor examinate medical cu data de 14.05.2008 pune sub semnul de întrebare declarațiile martorului V. Capcelea precum că examinarea a avut loc la data de 10.05.2008, temei care instanța de revizuire l-a considerat irelevant și nefondat și care nu afectează legalitatea acestuia, or actul de examinare medico-legală respectiv nu a fost contestat, nefiind stabilită ilegalitatea acestuia.

Instanța a mai menționat că argumentele precum, că raportul de examinare medico-legală a cetățeanului Iacovlev Vadim nr.2190 din 10.05.2008, ar fi falsificat de expert, nu poate servi temei legal de admitere a cererii de revizuire a hotărîrii judecătorești irevocabile, or potrivit ordonanței procurorului în procuratura Anticorupție Lilian Rudei din 25 februarie 2015, în cadrul urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a stabilit probe ale faptelor de fals în acte publice, comis de către expertul judiciar din Cadrul Centrului de Medicină Legală, cetățeanul Capcelea Victor (f.d.68- 69), ordonanță care este legală, nefiind atacată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța a reținut că, la baza sentinței de condamnare a lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian nu a stat doar raportul de examinare medico-legală menționat, ci ansamblul probelor administrate și verificate în cadrul ședințelor de judecată în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coraborării reciproce.

Astfel, instanța a conchis că, în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

12. Împotriva sentinței nominalizate au declarat apeluri:

12.1. procurorul, care a solicitat casarea sentinței și rejudecarea cauzei, invocînd că instanța a ignorat faptul că Procuratura Anticorupție, efectuînd urmărirea penală pe cauza penală nr. 2014012645 pornită la 10.12.2014 conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, pe faptul falsului în acte publice comis de către expertul judiciar din cadrul Centrului de Medicină Legală, Capcelea Victor, a constatat că în Registrul de înregistrare a persoanelor examinate în ambulatoriu (cabinet) medico-legal a CML, secția clinică, la 10.05.2008, careva înscrieri în privința lui Iacovlev Vadim, născut la 30.01.1988, nu sunt. Mai mult ca atît, prima instanță neîntemeiat a concluzionat că, înscrierile indicate în cererea de revizuire au fost anexate la dosar pe parcursul procesului penal, iar alte probe nu au fost prezentate, deoarece, decizia Curții Supreme de Justiție privind condamnarea lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, s-a emis la 16.12.2014, iar Procuratura Anticorupție a adoptat ordonanța de clasare a procesului penal nr. 2014012645 la 25.02.2015.

12.2. avocatul Cerga Ion în interesele condamnaților Cotorcea Oleg și Gîncu

Adrian, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă revizuirea procesului penal pornit în privința lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian.

În argumentarea apelului s-a invocat:

- sensul cererii de revizuire nu a constituit nemijlocit conținutul documentelor anexate, iar concluzia expusă de către organul de urmărire penală prin ordonanța emisă în cadrul cauzei penale nr. 2014012645 s-au stabilit unele circumstanțe noi, și anume comiterea falsului în raportul de constatare medico-legală, care au valoarea contestației stabilite printr-un act judecătoresc;

-la examinarea medico-legală, la 10 mai 2008, a fost prezentă altă persoană cu leziuni corporale, fapt ce reiese din declarațiile părții vătămate, tatălui lui, expertului și registrele de evidență a organului de urmărire penală și a izolatorului;

-stabilirea admiterii unui fals în raportul de constatare medico-legală din 10.05.2008, care a stat la baza raportului de expertiză medico-legală, influențând soluția expusă de instanțele judecătorești cerute a fi revizuite, este o circumstanță nouă și permite instanței de judecată de a acorda condamnăților să se folosească de dreptul la revizuirea procesului penal;

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței instanței de fond.

14. Analizînd toate probele prezentate în coroborare cu cele verificate anterior, Colegiul a constatat că prima instanță întemeiat a respins cererile de deschidere a procedurii de revizuire a procesului penal deoarece, probele prezentat în susținerea cererii de revizuire au fost anexate la dosar pe parcursul procesului penal, iar probe precum că actele în cauză nu au putut fi cunoscute anterior și/sau stabilesc alte circumstanțe de care participanții la proces ori instanța nu a avut cunoștința la emiterea hotărârilor judecătorești, nu au fost prezentate.

Instanța de apel a respins argumentele invocate în apeluri menționînd că din conținutul ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, Lilian Rudei din 25 februarie 2015, reiese că în cadrul urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a stabilit probe ale faptelor de fals în acte publice, comis de către expertul judiciar din cadrul Centrului de Medicină Legală, Capcelea Victor.

Nu a fost reținut de către Colegiu argumentul apărătorului referitor la examinarea medico-legală la 10 mai 2008 că a fost prezentă o altă persoană cu leziuni corporale, acest argument fiind lipsit de suport probatoriu și care a constituit obiect de examinare a cauzei penale în fond, iar decizia de condamnare a inculpaților Cotorcea Oleg și Gîncu Andrei nu s-a întemeiat doar pe raportul de expertiză medico-legală.

15. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare:

15.1. Procurorul, care invocând art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

15.2. Condamnații Gîncu Adrian și Cotorcea Oleg, invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

15.3. Avocatul Ion Cerga în numele condamnaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian, invocând art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea hotărîrilor emise cu dispunerea deschiderii procedurii de revizuirea procesului penal pornit în privința lui Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian în baza art. 309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal. Totodată solicită casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 16.12.2014 cu pronunțarea unei noi sentințe privind achitarea condamnaților de sub învinuirea înaintată.

Ca motive ale recursurilor, în preponderență, recurenții invocă:

- În cadrul examinării cererii de revizuire nu s-a ținut cont de faptul că, procurorul a prezentat circumstanțe noi de care participanții la proces și instanța de judecată nu a avut cunoștință la emiterea hotărîrilor judecătorești, și anume faptul că expertul Capcelea Victor, fiind persoană publică a înscris în raportul de examinare medico-legală nr. 2190 date false precum că Iacovlev Vadim a fost examinat medico-legal la 10.05.2008. Aceste circumstanțe noi au fost constatate abia la 15.03.2016 și au servit temei legal de înaintare de către procuror a cererii de deschidere a procedurii de revizuire;

- Dispunînd respingerea cererii de revizuire, instanțele de fond nu au luat în considerație că în cadrul urmăririi penale în privința lui Capcelea Victor a fost reținută falsificarea raportului de constatare, însă acțiunile lui nu au fost calificate conform art. 332 alin.(1) Cod penal deoarece nu a putut fi stabilit motivul infracțiunii care se exprimă prin interes material sau personal;

- Instanța de apel contrar prevederilor art. 414 și 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, examinînd apelul nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează argumentele aduse de procuror în sprijinul apelului declarat, cît și apelul părții apărării;

- Potrivit rapoartelor de examinare medico-legală nr. 15 din 22.01.2016 și nr. 59 din 25.02.2016, efectuate în cadrul cauzei penale nr. 2014012645, leziunile corporale părții vătămate Iacovlev Vadim au fost provocate mai tîrziu de 13.05.2008 dar nu la 09.05.2008 după cum este indicat în rechizitoriu. S-a mai constatat că aceste leziuni nu generează dureri și suferințe fizice puternice, astfel fiind eliminat un alt element ce constituie parte componentă a infracțiunii prevăzută de art. 309¹ Cod penal;

- La 19.04.2016, instanța de apel, pronunțînd dispozitivul deciziei, s-a expus doar asupra apelului declarat de avocatul Ion Cerga în numele condamnaților, însă

ulterior, la 17.05.2016, pronunțând decizia integrală, se expune și asupra apelului declarat de procuror, fapt dovedit de înregistrarea audio a ședinței de judecată. În cazul dat instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția.

16. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursurilor declarate rezultă că recurenții indică drept temei pentru casare pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, este de menționat că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă. Dacă instanța a judecat apelurile declarate de mai multe părți, în dispozitiv trebuie să se expună concluzia concretă asupra fiecăruia. Omiterea expunerii concluziei respective se consideră nerezolvarea fondului apelului.

După cum s-a menționat mai sus, împotriva sentinței Judecătoriai Rîșcani, mun.

Chișinău din 10.11.2015, au fost depuse apeluri de procuror și avocatul Ion Cerga în numele condamnaților Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian.

În cadrul examinării recursurilor ordinare declarate, în vederea verificării motivelor expuse în recursurile atât a procurorului cât și avocatului referitor la faptul că la pronunțarea dispozitivului deciziei din 17.05.2016, instanța de apel s-a expus doar asupra apelului apărării, de către Colegiul penal lărgit a fost audiat discul anexat la cererea de recurs cu înregistrarea audio a ședinței de judecată din cadrul examinării cauzei în instanța de apel, fiind stabilit cu certitudine că la 19 aprilie 2016, contrar conținutului dispozitivului anexat la materialele cauzei (f.d. 213-214, vol.5), în cadrul pronunțării acestuia, judecătorul Ion Secrieru, se expune doar asupra respingerii apelului avocatului declarat în numele inculpaților, lăsând fără soluție apelul procurorului. În situația dată, se constată că dispozitivul hotărîrii pronunțate la 19.04.2016 nu corespunde dispozitivului hotărîrii motivate pronunțată public la 17.05.2016.

Prin urmare, rezultă că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărîrii, situație care cade sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

În al doilea rînd, revizuirea este mijlocul procesual prin folosirea căruia sunt înlăturate erorile judiciare ce ar putea fi cuprinse în hotărîrile penale irevocabile.

Conform art. 458 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, *revizuirea poate fi cerută în cazurile în care s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărîrii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat.*

Conform art. 462 alin.(4) Cod de procedură penală, *instanța, în baza celor constatate, dispune, prin încheiere, admiterea cererii de revizuire sau, prin sentință, respingerea acesteia.*

Sentința privind respingerea cererii de revizuire parcurge aceeași cale de atac ca și sentințele de achitare, condamnare sau încetarea procesului. În baza cererii de apel declarate instanța de apel face o nouă judecată cu aprecierea probele din dosar, utilizîndu-se și posibilitatea administrării de probe noi și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nesoluționarea fondului apelului.

Stabilirea de circumstanțe noi semnifică probele propriu-zise, adică elementele de fapt cu caracter informativ cu privire la ceea ce trebuie de dovedit în calea de atac a revizuirii. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respectivă.

Așadar, orice faptă, orice împrejurare dată în vileag după rămînerea irevocabilă a hotărîrii penale constituie pentru justiția penală o descoperire, din moment ce nu a

fost cunoscută instanței atunci când a pronunțat hotărîrea atacată.

Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În speță se constată că prin Ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Lilian Rudei din 15.03.2016, a fost scos de sub învinuire penală expertul judiciar medico-legal Capcelea Victor din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal cu dispunerea clasării procesului penal nr. 2014012645.

Procurorul, bazîndu-se pe probele obținute conform prevederilor Codului de procedură penală, a constatat că expertul judiciar medico-legal din cadrul CML, Capcelea Victor, a înscris în raportul de examinare medico-legală nr. 2190 date false precum că Iacovlev Vadim a fost examinat medico-legal la data de 10.05.2008, însă acțiunile acestuia nu au putut fi calificate în conformitate cu art. 332 alin.(1) Cod penal deoarece nu a putut fi stabilit motivul infracțiunii care se exprimă prin interes material sau personal. Mai mult ca atît, în Registrul de intrare a persoanelor examinate în ambulatoriu (cabinet) medico-legal a CML, secția clinică, la 10.05.2008, careva înscrisuri în privința lui Iacovlev Vadim, nu sunt, iar la 14.05.2008 în rubrica „nr. de ordine” – 2190 cu stiloul de culoare albastră, este prezent înscrisul „Iacovlev V.V., b, 1988, arestat, proc. Rîșcani, 10.05 – 10.05., poliția, echimoze, Capcelea, Poliția”.

Astfel, Colegiul constată că cele descoperite sunt circumstanțe noi care nu au fost cunoscute instanțelor de fond și instanței de recurs la momentul pronunțării hotărîrilor.

Ordonanța procurorului din 15.03.2016 a fost prezentată în cadrul examinării cauzei în instanța de apel și cu toate că conform procesului verbal al ședinței de judecată, în cadrul acesteia, a fost cercetată, însă în decizia recurată, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu i s-a dat nici o apreciere.

Poziția instanțelor de fond precum că participanții la proces, în caz de dezacord cu raportul de examinare medico-legală nr. 2190 din 10.05.2008, urmau să solicite efectuarea unei expertize suplimentare, repetate sau a unei expertize grafoscopice în vederea stabilirii veridicității acestuia, Colegiul o consideră incorectă, or sensul cererii de revizuire nu a constituit nemijlocit conținutul acestuia, ci datele denaturate cu referire la persoana examinată de către expertul Capcelea Victor.

În această situație, Colegiul menționează că instanța de apel urma să cerceteze raportul de examinare medico-legală nr.2190 prin prisma circumstanțelor noi descoperite în coroborare cu celelalte probe anexate la materialele cauzei, inclusiv declarațiile martorilor, să respecte prevederile legale vis-a-vis de examinarea cauzei

în ordine de apel și să dea răspuns tuturor argumentelor invocate de apelanți. Este de menționat faptul că rezultatele aprecierii probelor urmează să fie expuse în actele procedurale, care trebuie să fie motivate în toate cazurile. Motivarea se exprimă și prin faptul că la admiterea unor probe și la respingerea altora trebuie indicate motivele unei asemenea atitudini a organului de urmărire penală sau a instanței.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare, instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea și după o cercetare minuțioasă să ajungă la o concluzie clară dacă poate sau nu poate fi admisă cererea de revizuire înaintată, cu adoptarea în acest sens a unei hotărâri legale și întemeiate.

17. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, condamnați și avocatul acestora Ion Cerga, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 în cauza penală în privința lui *Cotorcea Oleg și Gîncu Adrian* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 26 august 2016.

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic

Nicolae Craiu